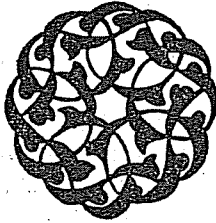

İSTANBUL YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ İLE BİR RÖPORTAJ

Röportaj

Hazırlayan:
Mehmet KESKİN

SORU: Kısaca hayat hikâyenizi anlatır mısınız?
CEVAP: Ünye 1923 doğumluyum. Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümü mezunuyum.

İlkokul öğretmeni olarak 1942 yılında göreve başladım. Yüksek öğrenimi bitirdikten sonra, öğretmen okullarında, liselerde psikoloji ve edebiyat okuttum. 1965'de Samsun Eğitim Enstitüsüne tayin edildim. Bu Enstitüde beş yıl Eğitim Psikolojisi ve Sosyoloji hocalığı yaptım. 1970 şubatından beri İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünde Din Psikolojisi, Pedagoji ve Ruh sağlığı okutmaktayım.

Hususi surette edebiyat ve İslâm ilimleri üzerinde de çalıştım. Etüd ve araştırmalarımın yanı sıra, arapça ve farsçadan istifade ediyorum. Eğitimle ilgili yazılarımı muhtelif dergilerde yayımlamaktayım.

SORU: Uzun zamandan beri Yüksek İslâm Enstitülerinde öğretim üyeliği yapmış olduğunuza göre, bu müesseseler ve öğrencileri hakkındaki izlenimlerinizi açıklar mısınız?

CEVAP : Yüksek İslâm Enstitüleri kuruluş halindedir, bir tekâmül safhası geçirmektedir. Her yeni müessesede olduğu gibi zaman içinde gelişecektir. Bu müesseseler büyük milletimizin milli ve kutsal değerlerine vazgeçilmez sosyal mirasa sahip çıkma şuur ve ülküsünün, mânevî kalkınma ve yükseliş hamlesinin neticesi olarak açılmış çağdaş öğretim kurumlarıdır. Büyük bir milli ihtiyacı karşılamaktadır. Öğreticilerimiz milli ve medenî şahsiyete sahip, Türkiye Cumhuriyetinin temel ilkelerine bağlı, millet ve insanlık ülküsünü de benimsemiş çalışkan gençlerdir. Bütün öğrencilerimiz Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü koruyacak güçte, milli değerler, milli şuur ve ülküler etrafında el ele, omuz omuza birlik halindedir.

SORU: Şahsî tecrübe ve görüşlerimize göre, Yüksek İslâm Enstitülerinin problemleri nelerdir? Yüksek İslâm Enstitülerinin yeni yönetmeliği hakkında neler düşünüyorsunuz?

CEVAP: Yüksek İslâm Enstitülerinin noksanları, mes'eleleri vardır. İhtiyaçlar zamanla karşılanacak, problemler çözülecektir.

Yönetmeliğimiz de yenidir, denenecek ve zamanla geliştirilecektir.

SORU: Milli Eğitimimizin bugünkü durumu ve geleceği hakkındaki tesbit ve görüşlerinizi açıklar mısınız?

CEVAP: Milli Eğitimimizde reforma, daha doğrusu köklü ıslahata ve yeniden teşkilatlanmaya ihtiyaç vardır. Özellikle milli ruh ve heyecanın, mânevî ve ahlâkî yükseliş fikrinin eğitim sistemimizde hâkim kılınmasında zaruret vardır. Geleceğimiz hakkında iyimserim. Gençlik bunalımından kurtaracak, milli değerler, milli şuur ve ülküler etrafında birleşecektir.

SORU: Yüksek İslâm Enstitüleri bugünkü statüsü ile kalkınmamıza katkıda bulunabilir mi? Müesseseden beklenenler nelerdir?

CEVAP: Bugünkü statü deneme safhasındadır. Enstitülerimiz daha mükemmel statüye zamanla kavuşacak ve gelişecektir. Nihâî amacımız, Cumhuriyetimizin korunmasında müessir, din eğitiminde, bilhassa halk eğitiminde ve toplum kalkınmasında müsbet çalışmalarda, katkılarda bulunmaya muktedir, bilgili, araştırmacı, aydın, iyi vatandaşlar yetiştirmektir.

SORU: Siz Yüksek İslâm Enstitülerinin akademik kariyere kavuşması fikrine iştirak ediyor musunuz? Gerçekleşirse faydası ne olabilir?

CEVAP: İstiyorum. Toplumun muhtaç olduğu araştırmacılar ve etkili âlimler yetiştirmesi yönünden konu çok önemlidir. Gerçekleşirse bu müesseselerden dünya çapında âlimler de yetişecektir.

SORU: Milli Eğitim Temel Kanunu tasarısında İmam-Hatip Okulları ile ilgili 31 Maddesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP: Reform niteliği taşıyan bir kanunun, İmam-Hatip Okullarını daha üstün statüye kavuşturacak yenilikler getirmesini beklerken, İmam-Hatip Okullarının diğer meslek okullarına tanınan haklardan dahi mahrum bırakılmasını ilmi gerçeklere, yurt gerçeklerine aykırı buluyorum.

HABERLER

Bu mes'elenin ilgililer tarafından önemle ele alınarak düzeltileceği kanaatindeyim. İmam-Hatip Okullarına lise ünvanı verilmesi, diğer meslek okullarına tanınan yatay ve dikey geçiş haklarından istifade imkânı tanınması, müsbet bir konu olan dinin insanımıza aktarılmasında en mühim yeri işgal edecek ehliyetli din görevlilerinin yetişmesi noktasından gereklidir.

SORU: İslâm Medeniyeti mecmuası hakkında düşünceleriniz nelerdir?

CEVAP: «İslâm Medeniyeti» dergisinin kültür tarihimizde olumlu, yeni bir çığır açacağına, milli etki ve itibarımızı yükselteceğine güveniyorum. Derginizi şimdiki haliyle de olgun, seviyeli buluyorum.

İMAM-HATİP OKULLARI NE YAPILMAK İSTENİYOR ?

Hazırlayan: Hayrettin ŞALLI

13 Ekim 1972 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan «Millî Eğitim Reformu Stratejisi»nde hazırlanmakta olduğu bildirilen Millî Eğitim Temel Kanunu Meclise sunulmuştur. Bu tasarı ile ilgili olarak T.B.M.M. Millî Eğitim Komisyonu ilk çalışmalarına 27.12.1972 tarihinde başlamıştır. Mezkur Komisyonunda AP (12), CHP (5), DP (2), MGP (1), CP (1) üye ile temsil edilmektedir. İlk çalışmalarda tasarı genel olarak ele alınarak eleştirilmiştir. Başlangıçta söz konusu AP, DP ve CHP üyeleri, tasarının temel eğitimi 8 seneye çıkararak maddelerini, mânevî eğitime gereği önem verilmeyişini, bilhassa bütün meslek okullarına Tarım Lisesi, Sağlık Lisesi vb. Lise ünvanı verildiği, hem dengi okullara geçiş, hem de yüksek öğrenime kolayca geçiş imkânı sağladığı halde, İmam-Hatip Okullarına aynı hakların verilmemesini ve «AYRI» okullar olarak nitelendirilmesini tenkit ederek fikirlerini açıklamışlardır.

Özellikle İmam-Hatip Okullarının lehinde konuşan AP. li dört üyenin içinde Çorum Milletvekili sayın Kemal Demirel'in konuşmaları dikkatleri çekmiş ve camiamızda memnuniyet uyandırmıştır. Ayrıca C.H.P. Uşak Milletvekili sayın Adil Turan'ın konuşmaları da dikkati çekmiş ve memnuniyet verici olmuştur. Komisyon dışı, D.P. Milletvekili Sami Arslan ve bağımsız Tokat Milletvekili Hüseyin Abbas'da İmam-Hatip Okulları lehinde birer konuşma yapmışlardır.

MGP. üyelerinin de tutumları tamamen İmam-Hatip Okullarının lehinde olmuştur. Bu durumda siyasi partilerin tutumu ümit verici ve İmam-Hatip Okullarına diğer meslek okullarına temin edilen hakları temin edici mahiyette gelişmektedir. İmam-Hatip Okulları mes'elesinin partilerüstü bir mes'ele olduğu hususu kabul edilmiş görünmektedir. Kendileriyle görüştüğümüz İmam-Hatip Okullarıyla ilgili teşekküllerin mensupları, geniş çevreler tarafından milliyetçi ve gerçekçi bir görüşe sahip olduğu kabul edilen sayın Sabahattin Özbek'in de doğrudan birleşeceği kanaatlerini açıklamışlardır.

Eğer bu müsbet hava değişmezse müslüman Türk milletinin kalbinde yer etmiş bulunan İmam-Hatip Okulları lâıyk oldukları yere oturtulacaklardır.

Millî Eğitim Temel Kanunu'nun İmam-Hatip Okullarıyla ilgili 31 Maddesinin değiştirilmesi ile ilgili olarak, Türkiye İmam-Hatip Okulları Mezunları Cemiyetleri Federasyonu, Türkiye İlahiyata Öğrenci Yetiştiren Dernekler Federasyonu, Türkiye İlahiyat ve Y. İ. Enstitüleri Mezunları Federasyonu, Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu yetkilileri partiler üstü bu mes'ele ile ilgili olarak AP. Genel Bşk. nı Süleyman Demirel'i, CHP. Gn. Bşk. Bülent Ecevit'i, DP. Gn. Başkan Ferruh Bozbeily'i ve MGP Genel Başkanı Turan Feyzioğlu'nu ayrı ayrı ziyaret etmişler ve kendilerine aşağıya çıkarılan dilekçeleri istikametinde konuyu anlatmışlardır. Ayrıca T.B.M.M. Başkanlığına da dilekçelerini yazılı olarak bildirmişlerdir. Bu dilekçede arzedilen görüşler, Türkiye'nin sayılı eğitimcileri, din eğitimi veren yüksek okul mensupları ve çeşitli kuruluşların fikirleri de alınarak hazırlanmıştır. T.B.M.M. Başkanlığına ve bütün siyasi partiler Genel Başkanlarına sunulan dilekçelerdeki ortak metin aynen aşağıya çıkarılmıştır:

Bakanlar Kurulu'nca kararlaştırılan, 13.Ekim. 1972 tarih ve 14335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Reformu Stratejisi'nin giriş bölümünde zikredilen Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı'nda İmam-Hatip Okulları'nın yeri şöyle tesbit edilmiştir:

VII — İmam-Hatip Okulları:

MADDE: 31 — İmam-Hatip Okulları, İmamlık ve hatiplik gibi din hizmetlerinin yerine getirilmesiyle görevli kimseleri yetiştirmek üzere, Millî Eğitim Bakanlığınca, temel eğitime dayalı olarak ve yalnız erkek öğrenciler için açılmış, ayrı meslek okullarıdır.

BU TASARI MADDESİNİN GEREKÇESİ

ŞUDUR :

İmam-Hatip Okulları, imamlık ve hatiplik gibi din hizmetlerinin ifası ile görevli kimseleri yetiştirmek üzere açılan okullardır. 3. Mart. 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu, amaçları dolaşısıyla din öğretimine mecburi dersler arasında geniş ölçüde yer ve önem verilen bu okulların, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından, «Ayrı Mektepler» olarak açılmasını âmidir.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Türkiye Cumhuriyeti'nin lâiklik niteliğini koruma amacını güden bir kanun olarak, Anayasa'nın 153. maddesinde yer almış bulunmaktadır.

Bu defa 31. Madde, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun ilgili maddesi hükmünü yerine getirmek, İmam-Hatip Okulları'nın Millî Eğitim sistemi içindeki yerini açıklamak ve 8 yıllık temel eğitime dayalı ve meslek icabı yalnız erkek öğrencilere mahsus ayrı meslek okulları olduğunu belirtmek amacıyla getirilmiştir. İMAM-HATİP OKULLARI'NI BİTİRENLER, BUGÜN OLDUĞU GİBİ KENDİ ALANLARINDA YÜKSEK ÖĞRENİME GEÇEBİLECEKLERDİR.

HÜKÜMET TEKLİFİNİN TAHLİLİ :

«Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı»nın 31. maddesi, İmam-Hatip Okulları ile ilgili olarak düzenlenmiştir.

a) Maddenin tedvin tarzı, kanunun genel esprisine uygun düşmemektedir. Bütün meslek okullarına mezkûr tasarının 28. maddesiyle lise ünvanı verilirken, İmam-Hatip Okulları özellikle bu genellemenin dışında bırakılmaktadır.

13.Ekim.1972 tarih ve 14335 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Millî Eğitim Reformu stratejisinin «Orta Öğretim» kurumları kısmına da bu madde aykırı düşmektedir. Bu bölümde aynen:

Orta Öğretim Kurumlarının Adları:

«Yüksek öğretime hazırlama, yalnız bir okulun tekelinde bulunmadığına, imkân ve şartları elverişli her orta öğretim kurumunda yüksek öğretime ve hem mesleğe, hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar düzenlenebileceğine göre, her çeşit orta öğretim kurumuna LİSE adı verilecektir. Belli bir programa ağırlık veren okullara bu programın adı da eklenecektir: LİSE, TEKNİK LİSE, MESLEK LİSESİ, TARIM LİSESİ gibi.»

Eğitim Reformu Strateji'nin zikri geçen bölümünde ve 28. maddenin esprisine uygun olarak, bu okullara «İMAM-HATİP LİSELERİ» adının verilmesi gerekirdi.

b) 31. maddenin tedvin tarzı, imkân ve fırsat eşitliği ilkelerine aykırı bulunmaktadır. Dolayısıyla 13.Ekim.1972 tarih ve 14335 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Millî Eğitim Reformu Strateji'sinin ruhuna da aykırı düşmektedir.

c) Bu madde, yatay ve dikey geçişlere fırsat vermemektedir. İmam-Hatip Okullarına kaydolan her öğrenciyi din görevlisi olmaya mecbur ediyor. Madde ile bir çeşit KAST sistemi ihdas ediliyor. Madde, Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısını 25. maddesine aykırı olarak düzenlenmiştir. Tasarının 25. maddesinde «ORTA ÖĞRETİM TEMEL EĞİTİME DAYALI EN AZ 3 YILLIK GENEL, MESLEKİ VE TEKNİK KURUMLARININ TÜMÜNÜ KAPSAR» denmesine rağmen, bu madde ile İmam-Hatip Okulları genel eğitim sistemi dışında, ayrı meslek okulları haline getirilmektedir. Tasarının bu maddesiyle, ilgili gerekçesinde 3. Mart. 1340 tarih ve 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu İmam-Hatip Okulları'nın «AYRI MEKTEPLER» olarak açılmasını âmir bu-

lunduğunu zikretmekte ise de, 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'ndan bu manayı çıkarmaya imkân yoktur.

Madde aynen şöyledir:

TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU MADDE: 4

«Maarif Vekâleti, yüksek diniyat mütehasısları yetiştirmek üzere, Dâr-ül Fünun'da bir İlahiyat Fakültesi te'sis ve imamet ve hitabet gibi hizmet-i diniyenin ifası vazifesiyle mükellef memurların yetiştirilmesi için de ayrı mektepler küşad edecektir.»

Görüldüğü üzere madde; Yüksek Diniyat mütehasıslarının yetiştirilmesi için bir İlahiyat Fakültesinin kurulmasını ve bundan ayrı olarak diğer din görevlilerini yetiştirmek amacıyla başka mekteplerin de Millî Eğitim Bakanlığı'na açılmasını âmir bulunmaktadır. Söz konusu maddedeki «Ayrı Mektepler» sözünü orta öğretim sistemi dışında ayrı mektepler olarak anlayıp, değerlendirmek, bir zorlamanın sonucudur.

Bu maddenin tedvin tarzı, yukarıda sözü edilen Eğitim Reformu Stratejisine de aykırı düşmektedir. Bu stratejinin orta öğretimle ilgili bölümünde şöyle denilmektedir: «Orta öğretimin yapısını birbirlerine kapalı dikey kuruluşlardan ibaret sayan uygulamanın toplumda sosyal sınıflar yaratacak nitelikte olması, yatay ve dikey sosyal mobilyeyi kolaylaştırmaması aynı seviyede çeşitli okul mezunları arasında aşağılık duygusu ve huzursuzluk doğurması, çeşitli kabiliyetlerin belli bir kanala zorlanması, nihayet üniversite öğrenimine girişte yalnız lise yolunun itibar görmesi ve diğer öğrenimlerin arka plâna itilmesi, bu konuda büyük sakıncalar doğurmaktadır.»

Yine Eğitim Stratejisinin «EĞİTİM SİSTEMİNDE BÜTÜNLÜK» maddesinde aynen:

«Türk Eğitim Sistemi'nin yapısı, Türk vatandaşlarının örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde toplum ihtiyaçlarına göre yetiştirilmelerini ve imkân ve fırsat eşitliği içinde daha üst öğretim basamaklarına geçebilmelerini sağlayacak şekilde durulacak; bunun için de, her derece ve türdeki okullar, kendi içlerinde ve bunlarla yaygın eğitim kurumları arasında yatay ve dikey geçişlere imkân verecek, birbirlerini tamamlayacak ve birbirlerinin yerine geçebilecek bir sistem içinde düzenlenecektir.»

d) 31. madde ile İmam-Hatip Okulu mezunlarının yüksek öğrenim yapma imkânları da kısıtlanmaktadır. Her ne kadar bu maddenin gerekçesinde «İmam-Hatip Okulunu bitirenler, bugün olduğu gibi, kendi alanlarında yüksek öğrenime geçebileceklerdir.» denmekte ise de bu konuda maddeye bir sarahat getirilmemiştir. Ayrıca «KENDİ ALANLARINDA» sözü, objektiflikten uzaktır. Anlayışa göre değerlendirilebilir. Bu sebeple maddeye AÇIKLIK vermeye zaruret vardır. Bu maddenin tedvin tarzı İmam-Hatip Okulları mezunlarının yüksek öğrenim yapabilmeleri açısından da Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı ile, Eğitim Reformu Stratejisindeki hükümlere aykırı bulunmaktadır. Sözü edilen kanun

tasarısının 27. maddesinin 2. fıkrasında Orta Öğretim'in amaç ve görevleri belirlenirken aynen «Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgili, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe, hem yüksek öğrenime hazırlamaktadır. Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.» denilmektedir.

Millî Eğitim Reformu Stratejisinin «EĞİTİM SİSTEMİNDE BÜTÜNLÜK» ve «ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI» başlıkları altındaki kısımlarında:

«Herkesine ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre eğitim görmeye imkân ve fırsat eşitliği sağlanacaktır.» ve «Yüksek öğretime hazırlama yalnız bir okulun tekelinde bulunmadığına, imkân ve şartlara elverişli her orta öğretim kurumunda yüksek öğretime ve hem mesleğe, hem de yüksek öğretime hazırlayan programlar düzenlenebileceğine...» işaret edilmektedir.

Açıkça görüldüğü ki, mezkûr kanun tasarısı, Anayasamızdaki «İMKÂN VE FIRSAT EŞİTLİĞİ» ilkesine, reform niteliğindeki Millî Eğitim Temel Kanunu'nun temel esprisine, Millî Eğitim Reformu Strateji'sinin «Eğitim Sisteminde Bütünlük» ve «Yönelme» prensiplerine aykırı bulunmaktadır.

MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU TASARISININ, İMAM-HATİP OKULLARIYLA İLGİLİ 31. MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLEREK ALMASINI İSTEDİĞİMİZ ŞEKLİ ŞUDUR :

VII — İmam-Hatip Liseleri:

MADDE: 31 — İmam-Hatip Liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an Kursu öğreticiliği gibi din hizmetlerinin yerine getirilmesiyle görevli kimseleri yetiştirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı'na açılan orta öğretim sistemi içinde hem mesleğe, hem de yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.

«Din görevlisi yetiştirmenin özellikleri göz önüne alınarak, İmam-Hatip Liselerine öğrenci hazırlamak amacıyla, bu okullar bünyesinde temel eğitimin ikinci kademesi seviyesinde okullar da açılabilir.»

DEĞİŞMESİ İSTENEN YUKARIDAKI MADDEİN GEREKÇESİ

1 — İMAM-HATİP OKULLARI HAKINDA KISA BİLGİ :

İmam-Hatip Okulları, yurdumuzun meslek ehliyet kazandıran bilgileri yanında, pozitif bilgilerle de mücehhez aydın ve uyanık, millî şuura sahip memleketve dünya gerçeklerini kavramış, toplumda birlik ve beraberlik sağlamayı şiar edinmiş, başkalarını en az kendisi kadar düşünmeye alışmış, ahlâkî, erdemli, feragatlı, ileri görüşlü, imamlık, hatiplik ve Kur'an Kursu öğreticiliği gibi, din görevlilerine olan ihtiyacı, karşılamak üzere açılmış okullardır. İlk defa 1951-52 öğretim yılında tedrisata başlatılan bu okullar, önce ilkokula dayalı birinci devresi 4, birinci devreye dayalı 2. devresi 3 yıl olmak üzere tamamı 7 yıl süreli olarak açılmış iken, bilâhare 1971 yılında Millî Eğitim Bakanlığı'na alınan bir kararla ortaokula dayalı ve 4 yıl süreli bir meslek okulu haline getirilmiştir. İmam-Hatip Okulu idare yönetmeliği'nin 4. maddesine göre, bu okul mezunları kendi alanlarında yüksek öğrenime devam etme imkânlarına da sahip bulunmaktadır.

İmam-Hatip Okulları'nda 1971 yılına kadar uygulanan programa göre birinci devrede 10 çeşit meslek dersi, 17 çeşit kültür dersi; ikinci devresinde 9 çeşit meslek dersi, 16 çeşit kültür dersi okutulmuştur. Hâlen ortaokula dayalı ve 4 yıl süreli bu okullarda, 10 çeşit meslek dersi, 16 çeşit kültür dersi okutulmaktadır.

Bu hususun daha iyi anlaşılabilmesi için bahsi geçen programlar, ayrı ayrı aşağıya çıkarılmıştır:

İMAM-HATİP OKULU I. DEVRE HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ :

DERSLER :	I	II	III	IV
Kur'an-ı Kerim	3	2	2	1
Arapça	5	5	6	5
Akaid	1	2	3	2
Din Dersleri	3	2	2	—
Siyer ve İslâm Ahlâkı	1	1	1	1
Tefsir	—	—	—	2
Hadis Usulü	—	—	—	1
Fıkıh ve Usulü	—	—	—	1
Kelâm	—	—	—	2
Türk-İslâm San'atları Tarihi	—	—	—	1
Türkçe ve Hitabet	—	—	—	1
Türkçe	5	4	4	3
Yazı	1	1	—	—
Psikoloji ve Din Psikolojisi	—	—	—	1
Tarih	1	1	1	1
Coğrafya	1	1	1	1
Yurt Bilg. ve Kanun Bilgisi	1	1	1	1
Matematik	3	3	2	2
Fizik	—	2	1	1
Kimya	—	—	2	—
Tabiat Bilgisi	2	2	1	—

Sağlık Bilgisi	—	—	—	2
Yabancı Dil	2	2	2	1
Beden Eğitimi	1	1	1	1
Resim	1	1	1	—
Müzik	1	1	1	1

İMAM - HATİP OKULU İL DEVRE HAFTALIK

DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ :

DERSLER :	I	II	III
Kur'an-ı Kerim	2	1	1
Arapça	5	5	5
Farsça	2	2	2
Tefsir	1	1	1
Hadis Usulü	—	—	2
Fıkıh ve Usulü	—	1	1
Kelâm	—	—	1
İslâm Tarihi	1	1	—
Dinler Tarihi	—	1	1
Türk İslâm San'atları Tarihi	1	2	—
Edebiyat	4	3	3
Kompozisyon	1	1	1
Felsefe-Sosyoloji-Mantık	—	—	6
Psikoloji ve Din Psikolojisi	—	2	1
Tarih	2	1	1
Coğrafya	1	1	1
Matematik	3	2	—
Astronomi	—	—	1
Fizik	2	2	—
Kimya	1	1	—
Biyoloji	1	—	—
Sağlık Bilgisi	—	1	—
Yabancı Dil	2	2	2
Beden Eğitimi	1	1	1
Milli Savunma	1	1	1

Hâlen tatbik edilen Ortaokula dayalı İmam-Hatip Okulu haftalık

DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ :

DERSLER :	I	II	III	IV
Kur'an-ı Kerim	5	5	4	4
Arapça	4	4	3	3
Akaid	—	—	2	—
Kelâm	—	—	—	2
Din Dersleri	2	3	3	—
Fıkıh Usulü ve Fıkıh	—	—	—	2
Tefsir	—	2	2	2
Hadis ve Usulü	—	2	2	2
Siyer ve Ahlâk	2	—	—	—
Hitabet	—	—	—	2
Türk Dili ve Edebiyatı	5	5	3	3
Tarih	2	2	2	2
San'at Tarihi	—	—	—	2
Coğrafya	2	2	2	—
Matematik	4	2	2	2
Fen Bilgisi	4	3	—	—
Biyoloji	—	—	3	—
Psikoloji	—	—	2	—
Felsefe-Sosyoloji-Mantık	—	—	—	6
Yabancı Dil	3	3	3	3
Beden Eğitimi	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	—
Milli Güvenlik	1	1	1	—
Eağlık ve Beslenme Eğitimi	2	—	—	—
Tarım Bilgisi	—	2	2	—
Endüstri Bilgisi	—	—	—	2

2 — Millî Eğitim Temel Kanunu tasarısı ile İmam-Hatip Okullarının statüsü yeniden düzenlenmektedir. Tasarıdaki şeklin gerek bu kanunun diğer maddeleriyle tesbit edilen ilke ve prensiplere ve gerekse 13 Ekim 1971 tarih ve 14335 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan «Millî Eğitim Reformu Stratejisi» esaslarına uygun düşmediğini ve dolayısı ile çelişik durumların ortaya çıktığını belirtmiştik. Filhakika, sözü edilen «Millî Eğitim Temel Kanunu» tasarısı ile «Millî Eğitim Reformu Stratejisi'nin konu ile ilgili görünen bölümlerinde aynen şöyle deniyor:

MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU TASARISI :

Madde 6 — «Fertler, eğitimleri süresince ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

Millî Eğitim sistemi, her bakımdan bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir.

Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metodlarından yararlanırlar.»

Madde: 25 — «Orta öğretime dayalı, en az 3 yıllık öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar.»

Madde: 27 — «Orta öğretimin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelere uygun olarak,

1 — .....

2 — Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğrenime veya hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlamaktır.»

Madde: 28 — Orta öğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir. Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise, ve Tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir.»

MİLLÎ EĞİTİM REFORMU STRATEJİSİ :

GİRİŞ: S. 1 — ... (Orta Öğretim «Öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına göre düzenlenen çeşitli programlardan oluşmuş, meslek eğitimine ağırlık veren ve içerisinde yatay ve dikey geçişleri olan bir bütünlüğe kavuşturulacak.»

BİRİNCİ BÖLÜM: S. 3 — «Orta Öğretimin yapısını birbirlerine kapalı dikey kuruluşlardan ibaret sayan uygulamanın toplumda sosyal sınıflar yaratacak nitelikte olması, yatay ve dikey sosyal mobilitayı kolaylaştırmaması aynı seviyede çeşitli okul mezunları arasında aşağılık duygusu ve huzursuzluk doğurması, çeşitli kabiliyetlerin belli bir kanala zorlanması, nihayet, üniversite öğrenimine girişte yalnız lise yolunun itibar görmesi ve diğer öğrenimlerin arka plana itilmesi bu konuda büyük sakıncalar doğurmaktadır.»

İKİNCİ BÖLÜM: S. 5 —**EĞİTİM SİSTEMİNDE BÜTÜNLÜK :**

Türk eğitim sisteminin yapısı, Türk vatandaşlarının örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde toplum ihtiyaçlarına göre yetişmelerini ve imkân ve fırsat eşitliği içinde daha üst öğrenim basamaklarına geçebilme-

lerini sağlayacak şekilde kurulacak; bunun için de her derece ve türdeki okullar, kendi içlerinde ve bunlarla yaygın eğitim kurumları arasında yatay ve dikey geçişlere imkân verecek, birbirlerini tamamlayacak ve birbirlerinin yerine geçebilecek bir sistem bütünlüğü içinde düzenlenecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: S. 5 —**EĞİTİMDE İMKÂN VE FIRSAT EŞİTLİĞİ :**

«Herkesi ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre eğitim görmeye imkân ve fırsat eşitliği sağlanacaktır.»

S.6 — Özel Amaçlar :

«Yöneltmede yayılmaları ve zaman kaybını önlemek, muhtemel gelişmelere göre yeniden yöneltmeyi kolaylaştırmak için çeşitli okullar arasında yatay ve dikey geçiş yolları açılacaktır.»

S. 7 — Orta Öğrenimde yatay ve dikey geçişler :

Orta Öğretimde yüksek öğrenime hazırlayan çeşitli okullar arasında sınıflara göre yatay ve dikey geçiş imkânları sağlanacaktır. Bu maksatla, başarılması gereken farklı dersler, açık olarak belirtilecektir.

S. 8 — Orta Öğretim Kurumlarının Adları :

Yüksek Öğretime hazırlama yalnız bir okulun tekelinde bulunmadığına, imkân ve şartlar elverişli her Orta Öğretim kurumunda yüksek öğretime ve hem mesleğe, hem de yüksek öğrenime hazırlayan programlar düzenlenebileceğine göre, her çeşit orta öğretim kurumuna lise adı verilecektir. BELLİ BİR PROGRAMA AĞIRLIK VEREN OKULLARDA BU PROGRAMIN ADI DA EKLENECEKTİR: Lise, teknik lise, meslek lisesi, tarım lisesi gibi.»

★

Bizim teklif ettiğimiz madde, hem yukarıda zikredilen kanun tasarısı maddelerine hem de «MİLLÎ EĞİTİM REFORMU STRATEJİSİ» nden iktibas edilen maddelere daha uygun düşmekte ve görülen çelişkiler de ortadan kaldırılmaktadır. Şöyle ki:

3 — Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı'nın İmam-Hatip Okulları ile ilgili VII. Bölüm, 31. maddesine dair teklif edilen değişiklik önerimizde bölüm başlığındaki «İMAM-HATİP OKULLARI» başlığı «İMAM-HATİP LİSELERİ» olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik, sözü edilen tasarının 28. maddesine tamamen uygun düşmektedir. Filhakika, 28. maddenin 2. bendinde «Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise, ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir.» denilmektedir. İmam Hatip Okulları ise, başlıkta bu espri içerisinde yeniden düzenlenmiş ve «İMAM-HATİP LİSELERİ» olarak değiştirilmiştir.

İmam-Hatip Liseleri 3 Mart 1340 (1924) tarih ve 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na uygun olarak, Millî Eğitim Bakanlığınca açılacak ve orta öğretim sistemi içerisinde yer alacaktır. Bu suretle Anayasa'da hükmü olan «Eğitimde imkân ve fırsat eşitliği» ilkesinden, bu okula devam edenlerin de faydalanmalarına imkân verilmiştir. Ayrıca bu hükümle İmam-Hatip Liseleri'ne devam edenlerin tasarının 29. maddesiyle önerilen yöneltme prensiplerinden de faydalanmaları sağlanmış olacaktır.

Teklifimiz, Millî Eğitim Temel Kanunu'nun te-

mel felsefesi ile, 13 Ekim 1972 tarih ve 14335 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan «Millî Eğitim Reformu Stratejisi» esaslarına da uygun düşmektedir.

Şüphesiz, teklif edilen sisteme göre çalışacak İmam-Hatip Liseleri, meslekleri sadece din görevliliği olan mezunlar verecektir. Fakat bu mesleği icra etmek istemeyen,, öğrenim esnasında veya mezun olunca bu mesleğe istidatlı olmadığı ortaya çıkan öğrenci veya mezunun yatay ve dikey geçiş imkânlarından faydalanmaları engellenmeyecektir. Böylece kast sistemi bir uygulamaya da fırsat verilmemiş olacaktır.

Teklif ettiğimiz metne göre İmam-Hatip Liseleri'nden mezun olanlar, hem mesleğe, hem de yüksek öğrenime hazırlanmış olacaklardır.

Çağdaş din görevlisinin çok cepheli, formasyona sahip olmasına zaruret vardır. Bütün lâik dünyada da tatbikat böyledir. Nitekim papasların da bir kaç fakülte gitirdiğinden, yurdumuzda sitayişle bahsedilmektedir. Din, aktuel ve sosyal yönden metafizik değil, müsbet bir konudur. Bu itibarla din görevlilerimizin Avrupa ve Amerika'da olduğu gibi üniversiteye açılmalarına, doktora yapmalarına özellikle ihtiyaç vardır. Toplumumuz ve ileri dünya bu tatbikatı istemektedir.

Çağımızın din görevlisinin, çeşitli ilim dallarında formasyon sahibi olmasına, imtihanlarını kazandığı takdirde üniversitelerimizin bütün fakültelerine girebilmelerine imkân verilmelidir. Bu husus, mânevî alanda sosyal adaletin de bir icabıdır.

İmam-Hatip Liseleri'nden mezun olanları yüksek öğrenimin çeşitli kademelerine geçmekten alıkoymak, bilhassa Anayasa'nın «imkân ve fırsat eşitliği» ilkesiyle, «Millî Eğitim Reformu Stratejisi»nin «Eğitim Sisteminde Bütünlük» ve «Kabilyetlerin Değerlendirilmesi» ilkelerine de aykırı düşer..

Teklif ettiğimiz maddenin önemli bir özelliği de maddeye parantez içinde ilâve edilen son fıkradır. Bu fıkrada getirilen hükme göre; din görevlisi yetiştirimin özellikleri dikkata alınarak İmam-Hatip Liseleri'ne öğrenci hazırlamak amacıyla, bu okullar bünyesinde, temel eğitimin ikinci kademesi seviye-

sinde okullar da açılacaktır. Bu hükmün getirilmesine şu sebeplerle zaruret vardır:

a) Temel Eğitim Kurumları programlarında orta öğretim seviyesinde İmam-Hatip Liseleri'ni seçecek öğrencilerin, ilgi, istidat ve kabilyetlerini ortaya çıkaracak derslere yer verilemeyecektir. Bu nedenle, temel eğitim kurumlarından İmam-Hatip Liseleri'ne de yöneltme söz konusu olamayacaktır.

b) İmam-Hatip Liseleri'nde yetiştirilecek din görevlilerine, Dinimizin İman ve ibadet hayatına ait alışkanlıkların kazandırılmasına zaruret vardır. Öğrencilerin sonradan şuuruna erecekleri bu alışkanlıklar, temel eğitimin en az ikinci kademesinden itibaren başlamak suretiyle verilebilir. 14-16 yaşlarından sonra iman ve ibadetle ilgili bahsedilen alışkanlıkların verilmesi, psikolojik ve pedagojik yönlerden mümkün değildir. Bu sonuç gerek geçmişte yapılan tecrübeler, gerekse Avrupa ve Amerika'daki örnekleriyle açıkça ortaya konmuştur. İnançla ilgili telkinlerin küçük yaşta başlaması zorunluluğu, her öğrencinin mutlaka din görevlisi olması gibi bir zorlamayı da gerektirmez.

c) Din eğitiminden ayrı düşünülmesi mümkün olmayan Kur'an telâffuz ve kıraati, dinî mûsâkinin temeli olan edâ ve sedâ düzlüğü için gerekli olan hançere eğitimine de küçük yaşlardan itibaren başlanması gereklidir.

d) Örgün din eğitimi ile benzer özellikleri bulunan güzel san'atlar eğitiminin düzenlenmesi konusu, Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı'nın 32. maddesinde «Güzel San'atlar alanlarında özel istidat ve kabilyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere temel eğitim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir...» şeklinde ifade edilmektedir.

Bu keyfiyet; belirtilen nedenlerle aynı şekilde din görevliliği için de söz konusudur. Yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alınarak İmam-Hatip Liseleri için temel eğitimin ikinci kademesi seviyesinde ayrı okullar açılması gerekli görülmüş ve parantez içindeki fıkra, bu amaca ulaşmak için ilâve edilmiştir.

«0»

İST. İ. - H. OKULU ŞAMPİYON

Bilgi yarışmaları ve spor müsabakalarında daima rakiplerini yenen İmam-Hatip Okulları talebeleri, bilhassa ata sporu olan güreşte de şampiyon olmuşturlar. 26 Aralık 1972 tarihinde İstanbul'da yapılan lise ve dengi okullar arası serbest güreş karşılaşmasında İstanbul İmam-Hatip Okulu rakibini 32,5 puan geçerek, 2-3 Ocak 1973 tarihindeki Groke-Romen karşılaşmasında da 47 puan alarak yine İstanbul şampiyonu olmuştur.

Serbestte derece alanlar:

48 kiloda:	Harun Salihoğlu	1.
52	» Recep Özkan	1.
57	» Hüseyin Ergün	1.
62	» İbrahim Bulanık	1.
65	» Mehmet Gökçe	1.

70	» Yakup Coşkun	1.
75	» Fehmi Demirci	5.
81	» Mustafa Binek	4.
87	» Selâmi Dalga	1.
Ağır	» Osman Birkan	1.

Groke-Romen'de klasman:

48 kiloda:	Recep Özkan	1.
52	» Hamdi Güleriyüz	1.
57	» Hüseyin Ergün	
62	» İbrahim Bulanık	2.
65	» Mehmet Gökçe	
70	» Yakup Coşkun	1.
75	» Fehmi Demirci	2.
81	» Mustafa Dinek	1.
87	» Selâmi Dalga	1.
Ağır	» Osman Birkan	1.

Sorunuz Söyliyelim

SUALLER ve CEVAPLAR

Ramazan ASLANBABA

Sayın HASAN KARADAĞ — Denizli/Bozkurt

«Sühbâneke, Etttehiyyatü, Salli-Bârik ile Kur'an-ı Kerimde bulunmayan bazı duâları namazlarda niçin okuyoruz?» diyor.

Kur'an-ı Kerim bize namazi ferman buyurmakta, onun kılınış şekil ve keyfiyetini, farzlarını, vâciplerini, sünnetlerini, müstehaplarını, mekruhlarını ve müfsidlerini ise Peygamberimiz öğretmiş bulunmaktadır. Zira Kitâbullah'da emrolunan namaz ile murad-ı ilâhinin ne olduğunu ta molarak yegâne bilmiş olan O'dur. Sorduğunuz senâ, selâm ve selâvâtı namazda Peygamberimiz okudukları için biz de okuyoruz. Zira Efendimiz «Namazı benden gördüğünüz gibi kalmız.» (1) buyurmuşlardır. Bunlar namazın sünnetlerindedir. Binâenaleyh, namazda yapılacak duâ ve zikirlerden herbirinin metninin behemehal Kur'an-ı Kerimde bulunması şart değildir.

Sühbâneke senâsının, Tehiyyâtın ve Salli-Bârik salât-ü selâmının mânâlarını da öğrenmek isterseniz (ki öğrenmelisiniz) Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından «Namaz Sürelerinin Türkçe Tercüme ve Tefsiri» adlı esere bakınız.

***

Sayın CEVAT KURT — Denizli

«Yeni yazıyla arapçayı kendi kendime öğrenmek istiyorum. Bunun için istifade edebileceğim eserleri ve bu eserleri temin edebileceğim yerleri bildirir misiniz?» diyor.

Kur'an-ı Kerim'in, Hadis-i Şeriflerin ve hemen hemen İslâm'ın kaynak eserlerinin çoğunun dili olan arapçayı öğrenmek isteyişiniz takdire değer bir davranıştır. Ancak bilinen şey sevilir ve savunulur. Marifetsiz muhabbet olamaz. Onun içindir ki, iman ve amel, akıl ile techiz olunan insana emrolunmuş, idrâk, şuur ve marifetten mahrum yaratılan taşlara, ağaçlara ve hayvânâta böyle bir teklifte bulunulmamıştır. Diyebiliriz ki, Müslümanda hiç olmaması gereken en büyük ayıp ve noksan cehâlettir. Kur'an-ı Hakimin ilk âyetlerinde, İslâmın diğer emir ve yasaklarından önce üç def'a tekrar ve te'yid ile okumak, yine okumak ve kaleminden bahsedilmesi bunun en açık delilidir.

(1) Riyâzus Sâlihîn Min kelâm Seyyidil Mürselîm, s. 209, Hadis No. 710, Beyrut, Dârul İrşâd, 1387 H. 1969 M.

Binaenaleyh, arapça öğrenmek isteyişiniz çok güzel; lâkin yeni yazıyla bu hemen imkânsız deneyecek ölçüde zor ve mahzurlu. Kur'an hurufatının ve yazısının öğrenilmesi —sanılanın ve yayılanın tersine— en kolay bir iştir. Binâenaleyh, önce Kur'an'ın ve arapçanın yazısını, sonra dilini öğrenmelisiniz. Bu yolda yararlanabileceğiniz çok kitap var ve çevrenizdeki kitapçılarda bu kitapları bulmanız mümkündür. Bu eserlerin adları ve yazarları için mecumamızın bu sahifesinde sayın Nuri Koçmaz'ın sorusuna 23. sayı ve 43. ncü sahifede verilen cevaba bakınız.

Şu noktayı da belirtelim ki, ehil bir öğretici önünde olmadan hiç bir yabancı dil hatasız ve tam öğrenilemez. Hele bu dil insanlığın ezelden ebede mutluluğunu taahhüd ve tekeffül eden bir düzenin habercisi olan Kur'anın dili olursa.

Başarılar dileriz.

* * *

Sayın A. Selen — AFYON

«Aşağıda arzedeceğim üç soruma lütfedeceğiniz cevaplarınızla İnşallah beni çok memnun edeceksiniz.

1 — Hacda ikinci ve üçüncü bayram günleri şeytan taşlanması öğleden önce yapılırsa câiz olur mu?»

Hac farızasının edası sırasında «remyi cimâr», yani taş atmak, şeytan taşlamak vaciptir. Bu vâcibin edasının, bayramın ilk gününde güneşin doğması ile zevâli sırasında, sonraki günlerinde ise zevâlden batışına kadar geçen zaman arasında yapılması sünnettir. Mina'da bayramın dördüncü gününe değin kalırsa o gün de taş atmak lâzım gelir ve o güne mahsus olmak üzere zevâlden önce taş atmakta beis yoktur.

Taş atmanın zikrolunan zamanlarını değiştirmek mekruhtur. Zira taş atma vâcibinin bildirilen zamanlarda olması sünnettir.

2 — «Haccin farz olması için havâici asliyeden sonra bulunması icâb eden malî kudretin nakden mevcut olması şart mıdır? Bazıları çok varlıklı olduğu halde parası ile tarla satın alıyor ve param yok diye kendine haccı farz görmüyor; buna ne dersiniz?»

Bir insana haccin farzolması için aranan İslâm, akıl, bülûğ, hüriyet, vakit, bu yola gitmeye sağlık yönünden güç ve dinimizde hac farızasının varlığını bilmek gibi şartlar yanında bir de malî imkân şartı vardır.

Bu sonuncu şart fıkhıta şöyle tarif olunur: Borcu, meskeni, elbisesi, işlediği san'at ve mesleği için zorunlu olarak gereken araçlar-gereçler, nafakasını vermesi gereken yakınlarının kendisinin döneceği zamana kadar mutâd geçim düzenlerini —kısıntıya mecbur olmadan ve israfa düşmeden— sürdürme-

lerine yetecek maldan arta kalan serveti —ister menkul, ister gayri menkulden olsun— haccetmesine yetecek olan bir kişiye hac farzolmuş demektir.

Şu zikredilen şartlara göre zarurî ve aslî ihtiyaçlarından sonra elinde hacca yetecek nakdi varlığı olan kimseye bu varlığını saervet artırmak için gayrimenkule yatırırsa da hac farzdır.

3 — «Bir köy veya mahallede birkaç cami olursa bir cenazenin yıkınması defni ve namazının kaldırılması bu camilerin hocalarından hangisine düşer?»

Cenazenin gasli, tekfin-u techizi, namazının kılınması ve defni ile ilgili olarak bugün toplumumuzda yaşayan uygulama, şer'i şerifin emirlerine ve bu emirlerle güdülen yüksek gayelere maal'ese夫 ekseriyetle aykırı bulunmaktadır. Şöyle ki: bu vazifelerin çoğu ölünün velisi ve en yakın akrabasının herkes-ten önce mükellef oldukları görevlerdir.

Cenâzeyi yıkamak (vasiyetten doğan özel bir durum olmadıkça) ölünün en yakınının (anası-kızı, babası-oğlu gibi) görevi ve hakkıdır. Ciğerpâresi oğlunu yıkayan bir baba, sevgili kızını yıkayan bir ana aylarca, belki yıllarca dünya hırslarından soyunur ve manevî bünyemizin esasını teşkil eden ölüm ve ahiret gerçeğini unutamaz.

İşte bu kadar şerefli ve te'sirli bir amel bugün çilekeş Din Görevlilerine âdetâ terk edilmiş ve Din Görevlilerinin bir görevi de sanki cenâze hizmetleri imiş gibi yanlış bir anlayış yerleşmiştir.

Cenaze namazını kıldırmak ise, birinci derecede veliyyiâm ve onu temsil edenin, sonra mahalle imamının (ki ölünün meskenine, kendi meskeni en yakın olan mahalle imamı tercih olunur), sonra da velinin, hâk ve görevidir. Bunlardan önceliği bulunanlar, diğerlerine haklarını verebilirler.

Ölünün gaslini, tekfinini, defnini yapmak ve namazını kıldırmak bütün müslümanlara nazaran farz-ı kifâyedir. Bu farzın ecrini dileyerek (Öncelik hakkı olsun olmasın) bu hizmetleri ifa edecek her mü'min için çok ecirler va'dolunmuştur. Ancak bu uhrevî esirlere nâilîyet için dünyevî ücret almamış olmak şarttır.

* * *

İstanbul'dan Sayın Ünal Yıldız

«Brockelmann'ın» Geschichte der Arabischen Literatur» adlı eseri türkçeye çevrilmiş midir, çevrilmişse nereden temin edebilirim?» diyor.

Alman müsteşriki Carl Brockelmann'ın Geschichte der Arabischen Literatur adlı eseri bütün olarak dilimize çevrilmemiştir. Ancak İslâm Ansiklopedisinin arap maddesinin Arap Edebiyatı bölümü bu zât tarafından yazılmıştır. İki cilt olan söz konusu eser Almancada ilk olarak 1898 ve 1902'de tekrar 1937 ve 1942 yıllarında yayınlanmış, genişletilmiş dört ciltlik baskısı ile 1943 ve 1949 yıllarında yapılmıştır.

Selâm ve sevgiler sunarız.